

น๊ะเดซวี่ลอ

น๊ะเดซวี่ลอ

เรื่อง ณัฐวร ประยูรพนา

ภาพ ศรัณย์รักษ์ สันติอรุโณทัย

เรียบเรียง มงคล ทองบือ

มีนาคม 2563

มูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์ (Foundation for Applied Linguistics) ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 และ 6

“โครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยโดยนำภาษาถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้ (ทวิภาษา : กะเหรี่ยงสกอร์ – ไทย)”

Supporting Mother Tongue Based MLE Project in Ethnic Minority Communities in Thailand : Sgaw karen - Thai

ภายใต้การสนับสนุนของมูลนิธิเกื้อฝันเด็ก Child’s Dream Foundation (CDF)

ฮี่เต๊อเพล่อะ ปฆาเก่อฌอ โอ่ะ แว ร๊ะม๊ะ
แก๊ ฮี่ เล๊อ เลอแปฆ เดอ เซ่ลา จฆอ ล่ะ ด๊อ
ลอโอ่ะ โด่ะม๊ะ เล๊อ โจ๊ ปล่า อ่าคา โพซ่าโฮ
โอ่ะโพฆ่ เซ่อก๊อ แกว๊ ล่อะซ๊ะ แฆด๊อ มื่อะๆ
ดี๊ซ๊อ โพซ่าโฮ มื่อเต่อนี มีดา เดอ อ๊ะเซ่อก๊อ
แกว๊ ล่อะซ๊ะ แล เต๊อคล่ะ ฟู๊บอ เล๊อ ซ่ะน่า
เล๊อ ฮี่เคลอศี เล๊อ ต่าเชอเก๊อต่อ มื่อชาคอ
ด๊อ ต่าโก่ ร๊ะม๊ะ

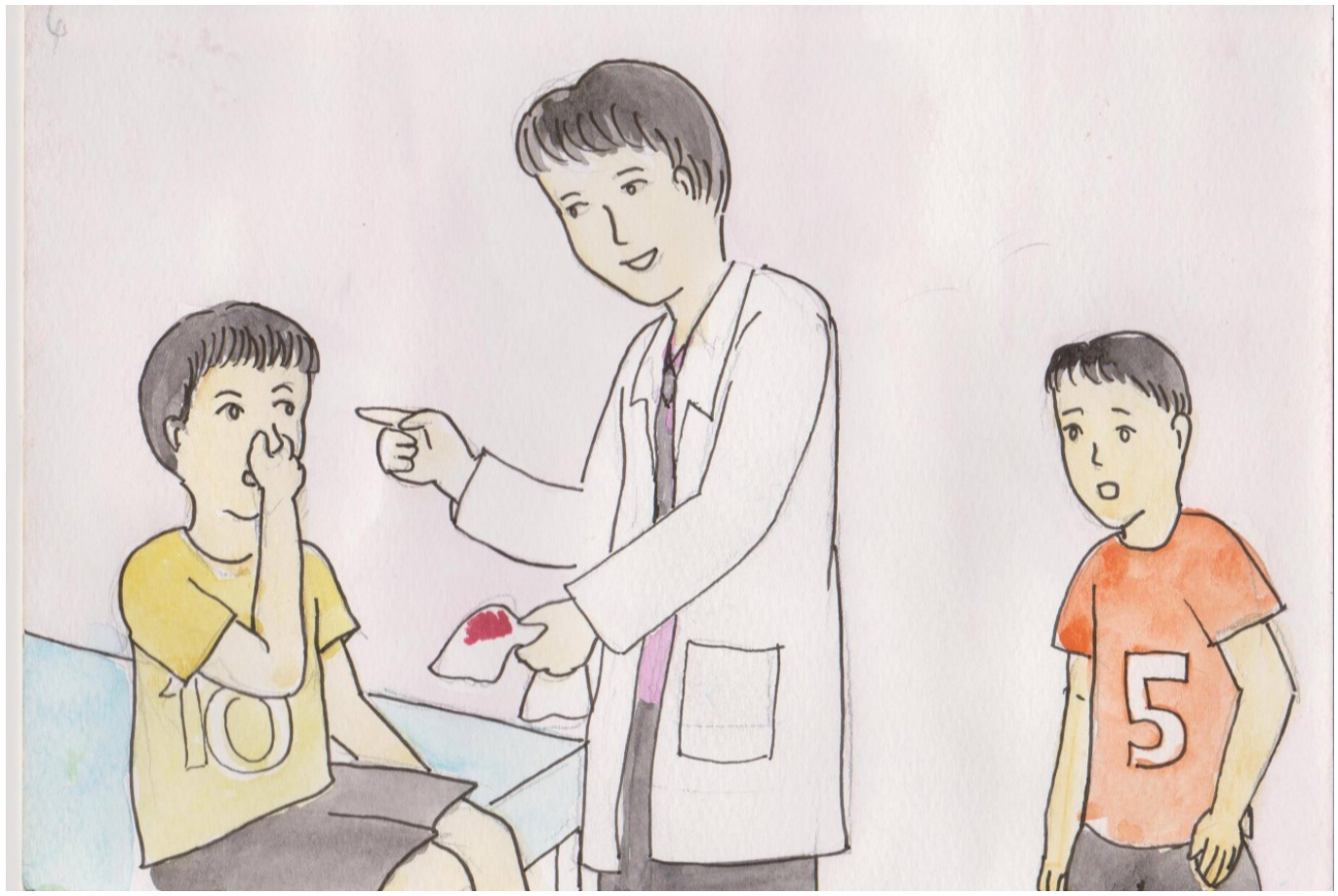
ฒ ๔ ฒ । ฒ ฒ । ฒ ।

เลอ มดา เดอ อะเซ่อก๊อ เต่อเบ่อเร่อ เต่อ คละ ฟู๊บอ มี่อะร๊ะ ด๊อ ป่า เชียร์ ออ เล๊อ ซ่ะน่า อ๊ะเก่อปา ตา ล่อะซ๊ะ มี่อะร๊ะ เล๊อ มีดา โล่แกว๊ ฟู๊บอ เดอ อ๊ะเซ่อก๊อ อ่าคา มีดาอ่าน๊ะเด อ๊ะซวี่ลอ อ๊ะเซ่อก๊อ ที่ มีดา น๊ะเด ซวี่ แต๊ แว “มีดาๆ เน่อ น๊ะเด ซวี่” มีดา น่า ฮู พ่อลอ อ่า น๊ะเด ด๊อ อ๊ะซวี่ แจ๊ บู๊ อ่าจื๊อ อ่าพื๊อะ แต๊ แว ด่ะ “มาดีแล่ฮ”

อ๊ะเซ่อก๊อ เต่อฆา แต๊แว “ชี่นอ เล๊อ ต่าเก่อ ดือ ค๊อเจอม่อ” มีดา แต๊ เชอ “แก๊ ต่า โช โม่ เล๊อ อ่าเฆ” มีดา อ๊ะเซ่อก๊อ แล เซอ มีดา ชี่นอ เล๊อ เซ่พ๊ะโด่ะ อ๊ะค่อที๊ ซ่ะน่า อ่า เศอ วี ป่าเก๊อลื่อ แซ ท่อ “มาดีแล่ะ ด๊อ” อ่าแว ด่ะ ก๊อฆา โต๊ล่อะซ๊ะ โช่โม่ เซ่อก๊อ ปูคี่ะ ด๊อ เต่อ แจ๊

แน่ แว ต่าโช่โม่ เล๊อ อ่าเฆ เน่ ต่าโชโม่ เล๊อ อ่าเฆ อ่า แว ด่ะ ก๊อฆา เมอ มีดา ชี่นอ โลโล กว่า ท่อต่า เล๊อ โม่โค่ เต๊อ เมอ อ๊ะ ซวี่ลอ อ๊ะซวี่ เต๊อ เก๊อ ท่ะ ด๊อ ลอร๊ะ เน่ อ๊ะล่อ อ๊ะเซ่อก๊อ แต๊ ล่อะซ๊ะ แกว๊ มีดา แล เซอ เล๊อ อานามัย เล๊อ ฮีเลปู อ่ามี เล๊อ โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล แล ตือ เต๊อซี่เซ๊อร่ะ จ๊ะแว อ๊ะค่อที ด๊อ เน๊อ เซ่อก๊อ โต๊ เดอ นาดี จ่ะล่อะ มีดา อ๊ะเซ่อก๊อ แต๊ เอ่ะ เต๊อซี่เซ๊อร่ะ ก๊อ มี เล๊อ เต๊อซี่เซ๊อร่ะ น่าฮู ด๊อ แต๊ มีดา อ๊ะเซ่อก๊อ เน่อมา เก๊อท่ะ เน๊อเซ่อก๊อ อ่าน๊ะ เด ซวี่ เต๊อบ่ะบ่า เล๊อคี เต่อ บลอ เม่อ ตาแล่ ฆา อ่าน่ะเดซวี่ ด๊อ ท๊า เน๊อ เก๊อ ท่ะ น๊าเด ซวี่ ดี อีบ่า เต๊อซี่เซ๊อร่ะ แต๊ กล๊อ

ป่ามา เก๊อท่ะ น๊ะเด ซวี่ เล๊อ อ๊ะบ่ะ เดอ มีดา เดอ อ๊ะเซ่อก๊อ เก๊อน่า “เมอ อ่าซูอ่อ ดี อี เน่อ น๊ะเด เม๊อ ซวี่ลอ มา แน่ เน่อจื๊อมี่อ เดอ เน่อจื๊อ แน่ จี่ ที่ะ ออ เต๊อ เมอ ซวี่ ลอ เต่อจื๊อ ศอ เน เก่อ ซา เล๊อ ค่อะปู 5-10 นาที เล๊อ อ่าลอ เต๊อ เก๊อท่ะ แล เซอ เล๊อ เต๊อซี่เซ๊อร่ะ” เต๊อซี่เซ๊อร่ะ แต่ เป่อ แด๊ ด๊อ เต่อบลอ

“เพ๊อแล่ฆา แล่ อ่า น๊ะเด ซวี่ มาเก๊อท่ะ น๊ะเด ซวี่ อ๊ะบ่ะ ดี๊ ซ๊อ เต๊อซี่เซ๊อร่ะ แต๊ บ่ะนา ด๊อ เมอ ชาคอ ต่าโก่ร๊ะม๊ะ ด๊อ ต่าโก่ชา โพซ่าโฮ เต๊อ บ่ะ จี่ะโล่แกว๊ เม่ เล๊อ เน่อ น๊ะเดเก๊อซวี่ ดี๊ ซ๊อ มีดา” ก๊อฆา แต๊ เชอ เต๊อซี่เซ๊อร่ะ เต่อ บลอคอ “เม่ฮ” เล๊อ มีดา อ๊ะต่า มี่อะท่อ ด๊อ อ๊ะซวี่ เก๊อท่ะ อ๊ะเซ่อก๊อ แกว๊ มีดา เก เล๊อ เดอ

เรื่อง เลือดกำเดาไหล

หมู่บ้านแห่งหนึ่งมีผู้คนอาศัยอยู่มากมาย เป็นหมู่บ้านที่อุดมสมบูรณ์ มีต้นไม้ที่เขียวขจี และน่าอยู่ ในช่วงเวลาปิดเทอมเด็ก ๆ มักจะรวมตัวกัน ชวนกันไปเล่นสนุกตามประสาเด็กๆ วันหนึ่งมีดาและเพื่อนๆพากันไปเตะฟุตบอลในสนามกีฬาท้ายหมู่บ้าน ในช่วงเวลานั้นเป็นช่วงเวลากลางวันและมีอากาศร้อนมาก แต่มีดากับเพื่อนๆก็ไม่สนใจ เตะฟุตบอล วิ่งไปวิ่งมาอย่างสนุกสนาน พร้อมกับกองเชียร์ที่อยู่ข้างสนาม ส่งเสียงเชียร์แข่งกันอย่างเพลิดเพลิน ระหว่างที่มีดาเล่นฟุตบอลกับเพื่อนๆอยู่นั้น ก็มีเลือดไหลออกมาจากจมูกของมีดา พอเพื่อนของมีดาเห็น ก็เลยทักมีดาว่า “มีดาๆเลือดกำเดาไหล” เมื่อมีดาได้ยินจึงเอามือไปแตะที่จมูก และเลือดก็ติดที่มือของเขา เขาเห็นเลือดติดที่มือ เขาก็ตกใจมาก แล้วพูดขึ้นว่า “ทำอย่างไรดี” มีเพื่อนคนหนึ่งบอกว่า “ไปนั่งในที่ร่มก่อนไหม” มีดาก็ตอบไปว่า “เป็นความคิดที่ดีเลย” เพื่อนๆจึงพามีดาไปนั่งใต้ร่มไม้ใหญ่ที่อยู่ข้างสนามฟุตบอล จากนั้นก็มีเสียงดังขึ้นมาว่า “แล้วทำอย่างไรต่อ” พวกเขาก็ช่วยกันระดมความคิด พอผ่านไปสักครู่หนึ่ง เขาก็ได้วิธีการ เมื่อได้วิธีการแล้วพวกเขาจึงให้มีดานั่งหลังตรงแล้วเงยหน้าเพื่อที่จะห้ามเลือด แต่เลือดก็ไม่หยุดไหล และไหลเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เพื่อนๆจึงตัดสินใจพามีดาไปหาหมอที่อานามัยของหมู่บ้านที่มีชื่อทางการว่าโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พอไปถึง คุณหมอก็ถามถึงสาเหตุและวิธีการปฐมพยาบาลจากเพื่อนๆ เพื่อนๆของมีดาจึงเล่าทุกอย่างที่เกิดขึ้นให้คุณหมอฟัง

เมื่อคุณหมอได้ยินแล้วจึงบอกกับเพื่อนๆของมีดาว่า วิธีการปฐมพยาบาลที่เพื่อนๆมีดาทำนั้นผิดนะ วันหลังหากว่าใครมีเลือดกำเดาไหลอีก อย่าปฐมพยาบาลแบบนี้อีก คุณหมอจึงอธิบายวิธีการปฐมพยาบาลที่ถูกต้องให้กับมีดาและเพื่อนๆฟังว่า “ต้องใช้วิธีการแบบนี้นะ ถ้าเลือดกำเดาไหลให้เอานิ้วโป้งแล้วนิ้วชี้บีบเข้าหากันเพื่อห้ามเลือด โดยระหว่างนั้นให้หายใจทางปากประมาณ 5-10 นาที แต่ถ้ายังไม่หยุดไหลให้ส่งไปหาหมอ” คุณหมอก็พูดย้ำอีกว่า “หากว่าใครมีเลือดกำเดาไหล ให้ปฐมพยาบาลอย่างถูกวิธีตามที่หมอบอกนะ แล้วถ้าเวลากลางวันที่มีอากาศร้อนมากและมีแดดแรง เด็กๆไม่ควรไปวิ่งเล่นเพราะอาจจะทำให้เลือดกำเดาไหลอย่างมีดาได้” ทุกคนก็ตอบคุณหมออย่างพร้อมเพรียงว่า “ครับ” พอมีดาดีอาการดีขึ้นและเลือดกำเดาก็หยุดไหล เพื่อนๆก็พามีดากลับบ้าน

MTB MLE

Instructional and Learning Materials Repository